

Almega Vårdföretagarna Synen på nya krav på heltid inom Hemtjänsten i Stockholm Stad

12 november 2024

Bakgrund

Syftet med undersökningen är att ta reda på vad medarbetare i hemtjänsten inom Stockholm stad tycker om de nya krav på heltid i en tillsvidareanställning som införs från januari 2025.

Almega Vårdföretagarna har satt Demoskop i kontakt med 10 hemtjänstföretag som i sin tur har tillhandahållit kontaktuppgifter till sina medarbetare. Demoskop tecknade inför mottagandet av kontaktuppgifter PUB-avtal med varje enskilt företag och agerade som personuppgiftsbiträde.

Enkäten har mailats och/eller sms:ats ut till medarbetarna med en inbjudan och enkätlink.

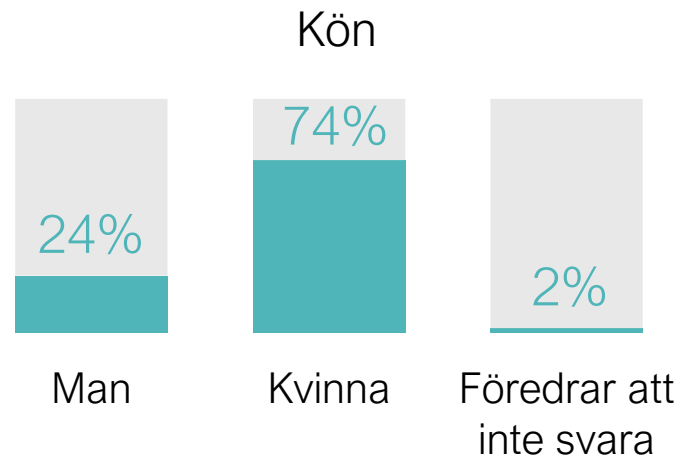
Totalt bjöds 1087 medarbetare/enhetschefer in att tycka till om kraven, varvid totalt 466 (43%) har svarat på enkäten i någon utsträckning. Bland dessa är 45 enhetschefer och 421 övriga anställda. Det är medarbetare från totalt 11 företag som har deltagit i undersökningen.

I de kommande resultaten redovisas resultat och antal svar per fråga oavsett om en medarbetare inte har fullföljt hela enkäten, dvs antalet svar per fråga skiljer sig åt.

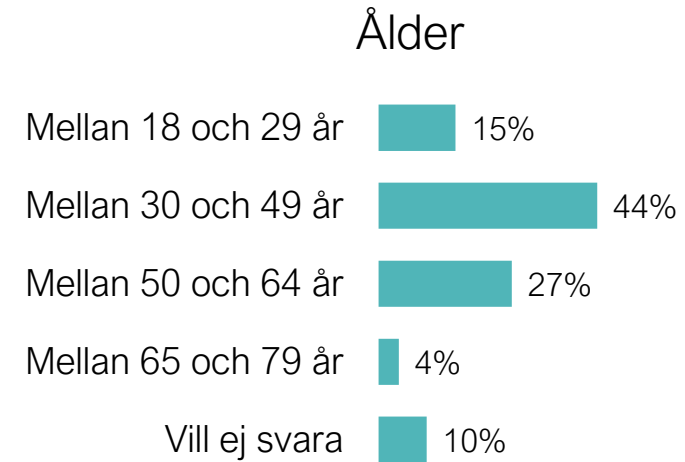

Kapitel 1 : Målgruppsbeskrivning

Majoriteten är kvinnor i åldern 30 till 49 år och utbildade undersköterskor

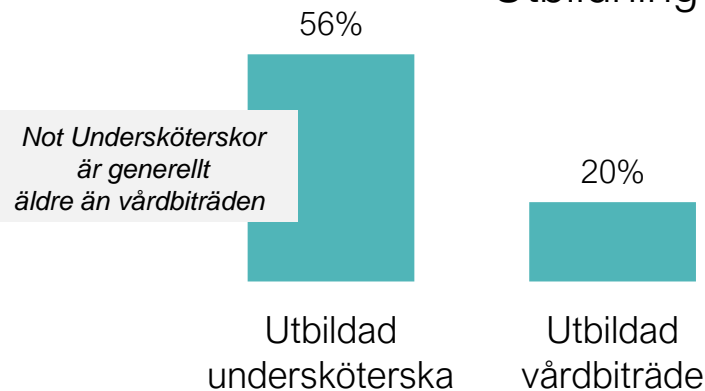

Bas: 476 intervjuer.

Bas: 466 intervjuer.

Utbildning

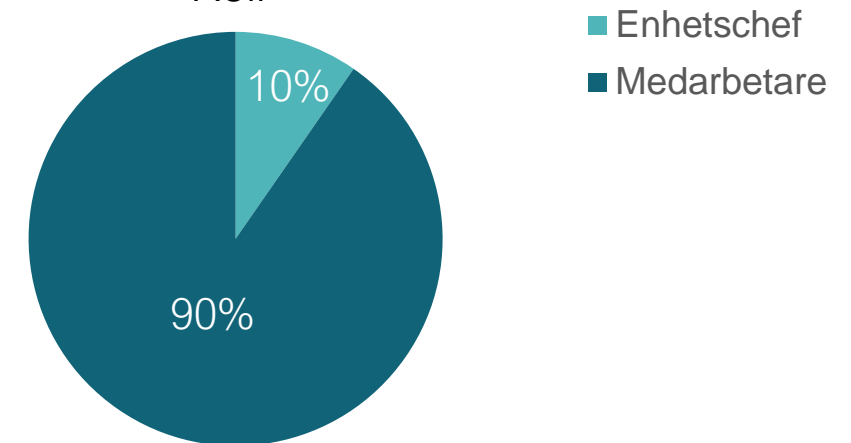
Not Undersköterskor är generellt äldre än vårdbiträden

Not 13% är enhetschefer och nästan 60% är visstid / timanställd, vikariat eller provanställda

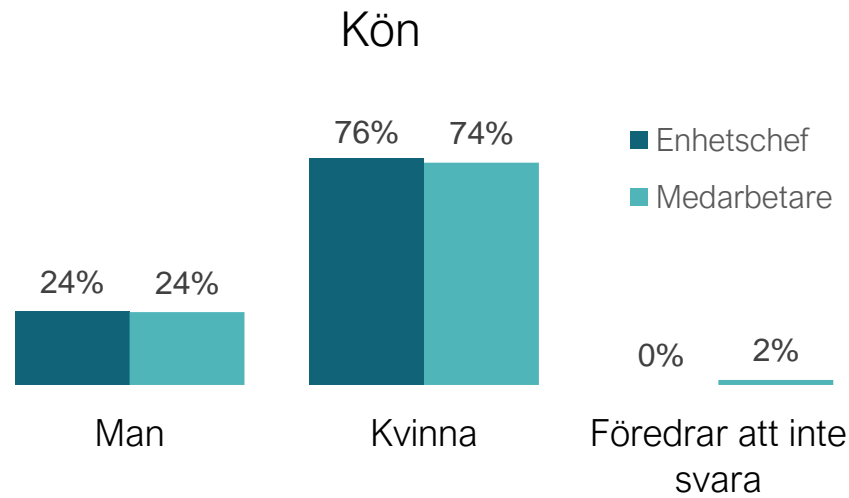
demoskop

Bas: 467 intervjuer.

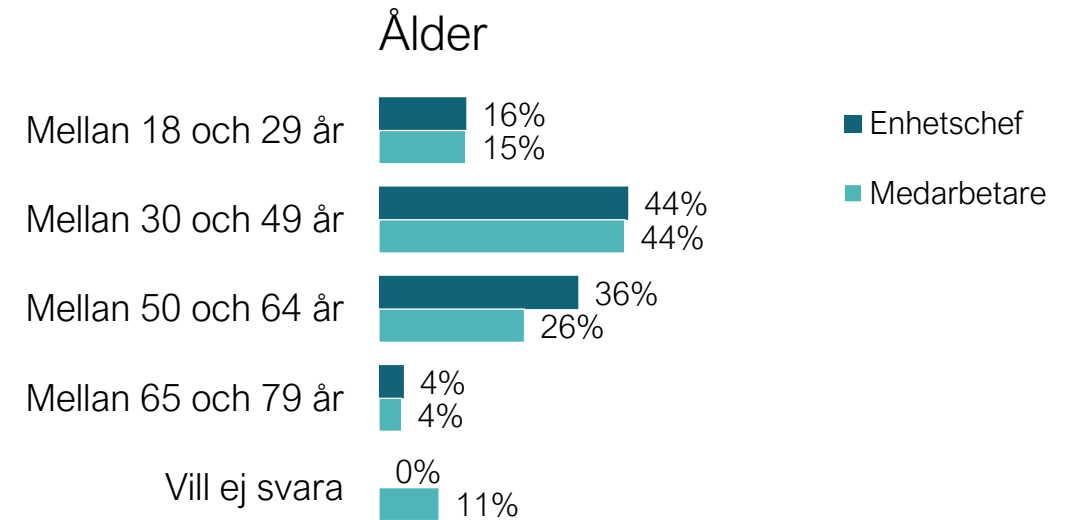
Roll

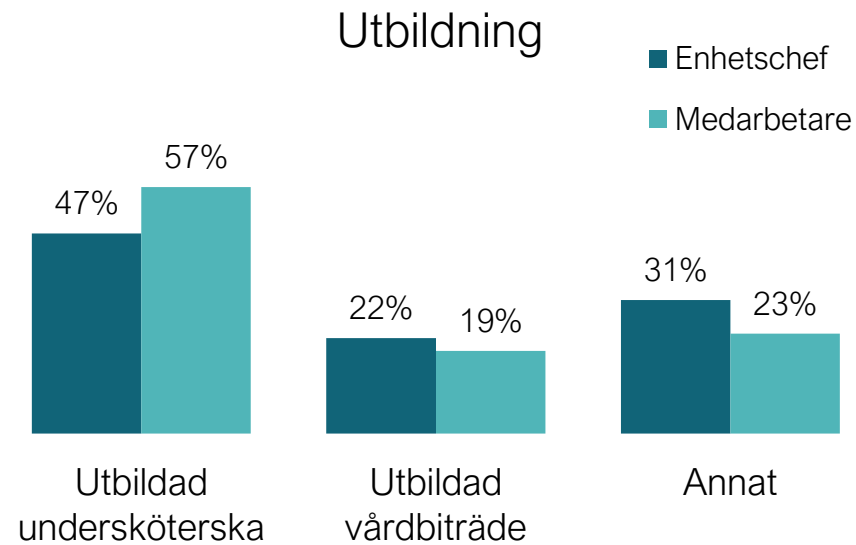
Bas: 466 intervjuer.

Bas: 476 intervjuer.

Bas: 466 intervjuer.

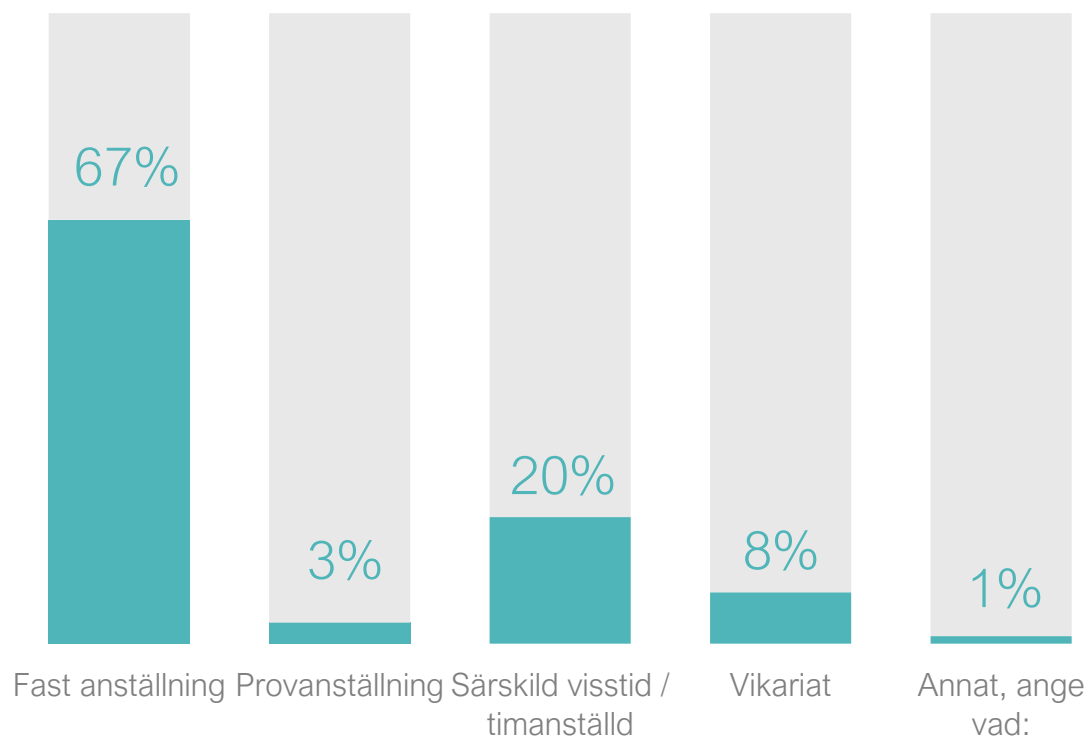

Bas: 467 intervjuer.

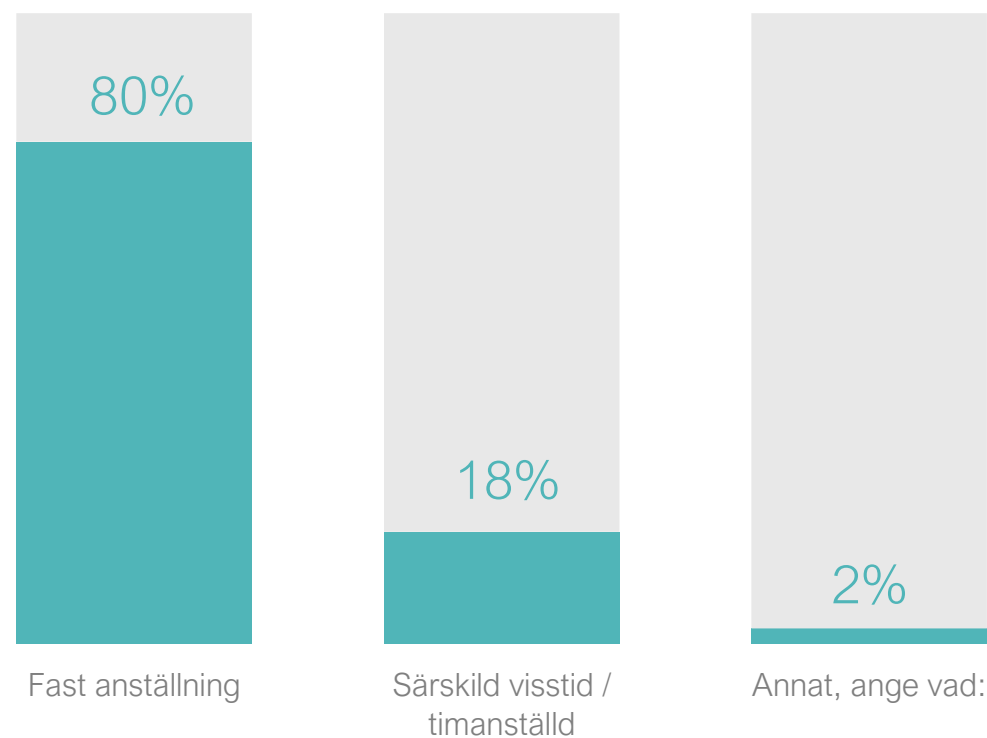
Kapitel 2: Medarbetarnas nuläge

Nästan 70% har en fastanställning idag och 20% visstid/timanställd 80% vill ha en fast anställning och ca 20% vill ha visstid/timanställning

Vilken är din nuvarande anställningsform?

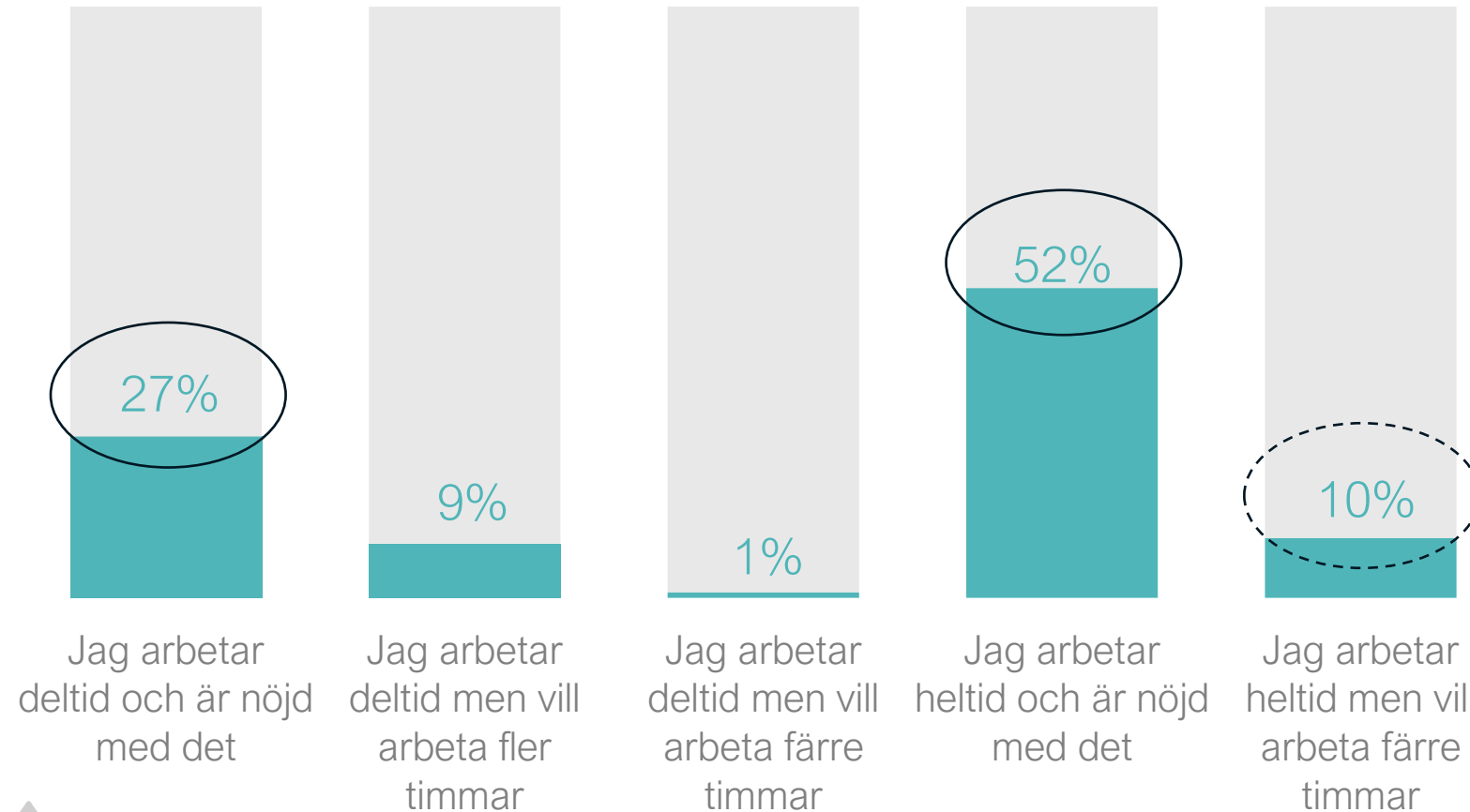

Vilken är den anställningsform som du föredrar i ett längre perspektiv?

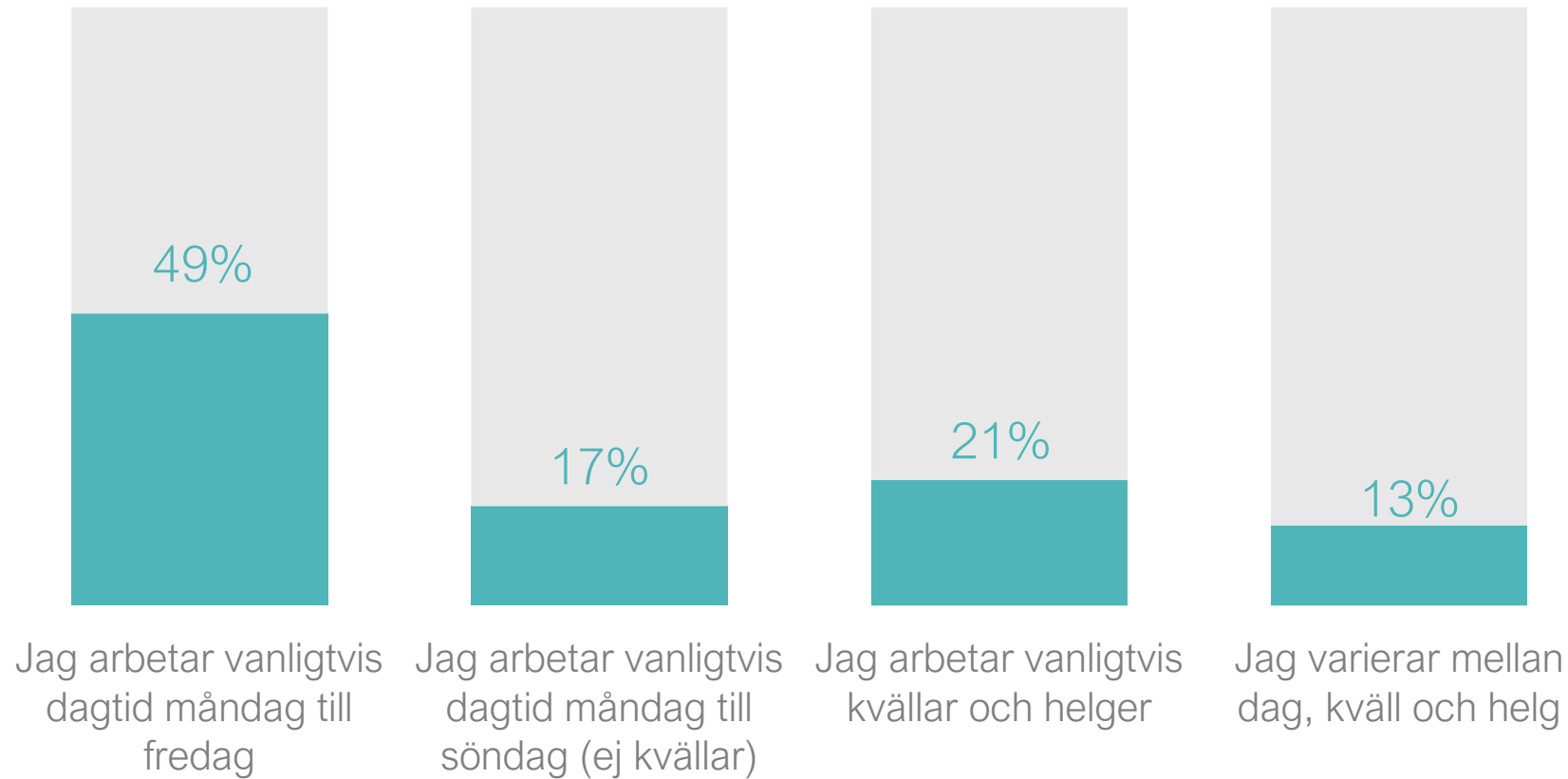
Tydligt majoritet som är nöjd med omfattning av sin anställning – ca 20% vill ändra omfattningen

Arbetar du hel- eller deltid i din nuvarande anställning?

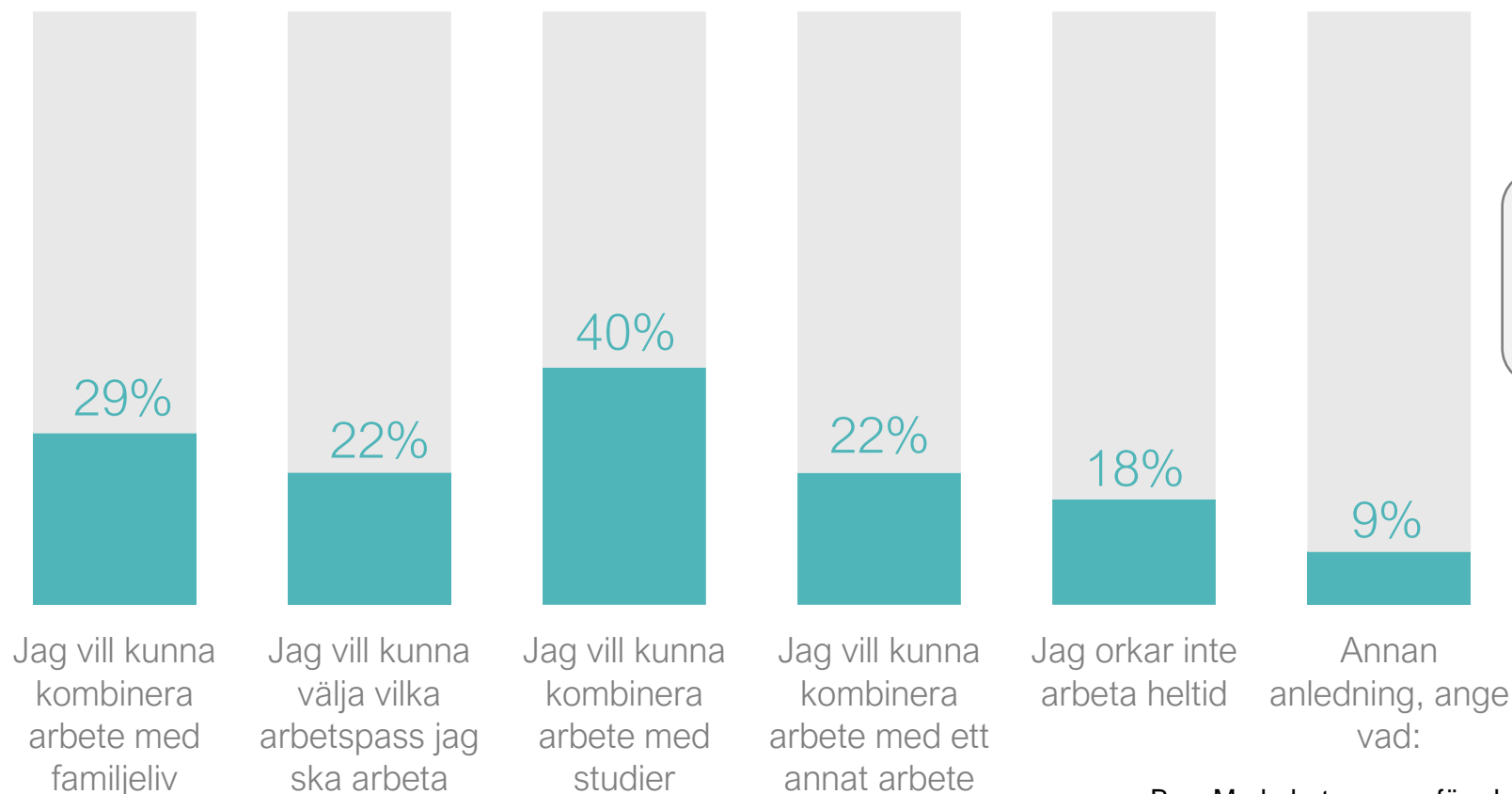
Hälften arbetar dagtid på veckodagar medan hälften arbetar även helger, kvällar och/ eller en mix

Fördelning av arbetspass

Vad är anledningen till att du inte vill arbeta fulltid eller i en fast anställning på den här arbetsplatsen?

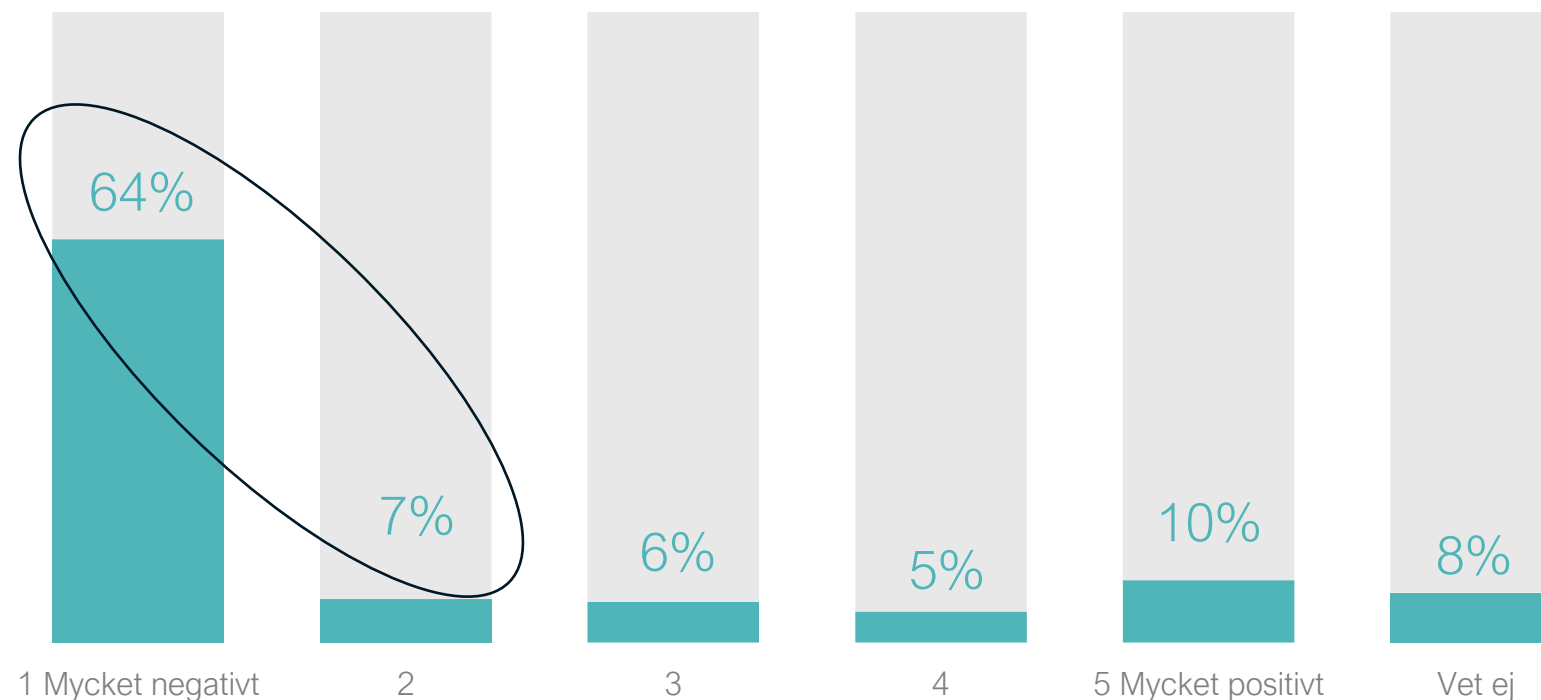
Anledning till att man inte vill arbeta fulltid eller i en fast anställning

Not: av dessa arbetar 8 av 10 deltid och är nöjda med det idag. Ca 50% vill jobba i en fast anställning i det längre perspektivet

7 av 10 medarbetare är tydligt negativa till att behöva arbeta oregelbundet när krav på heltid blir ett krav

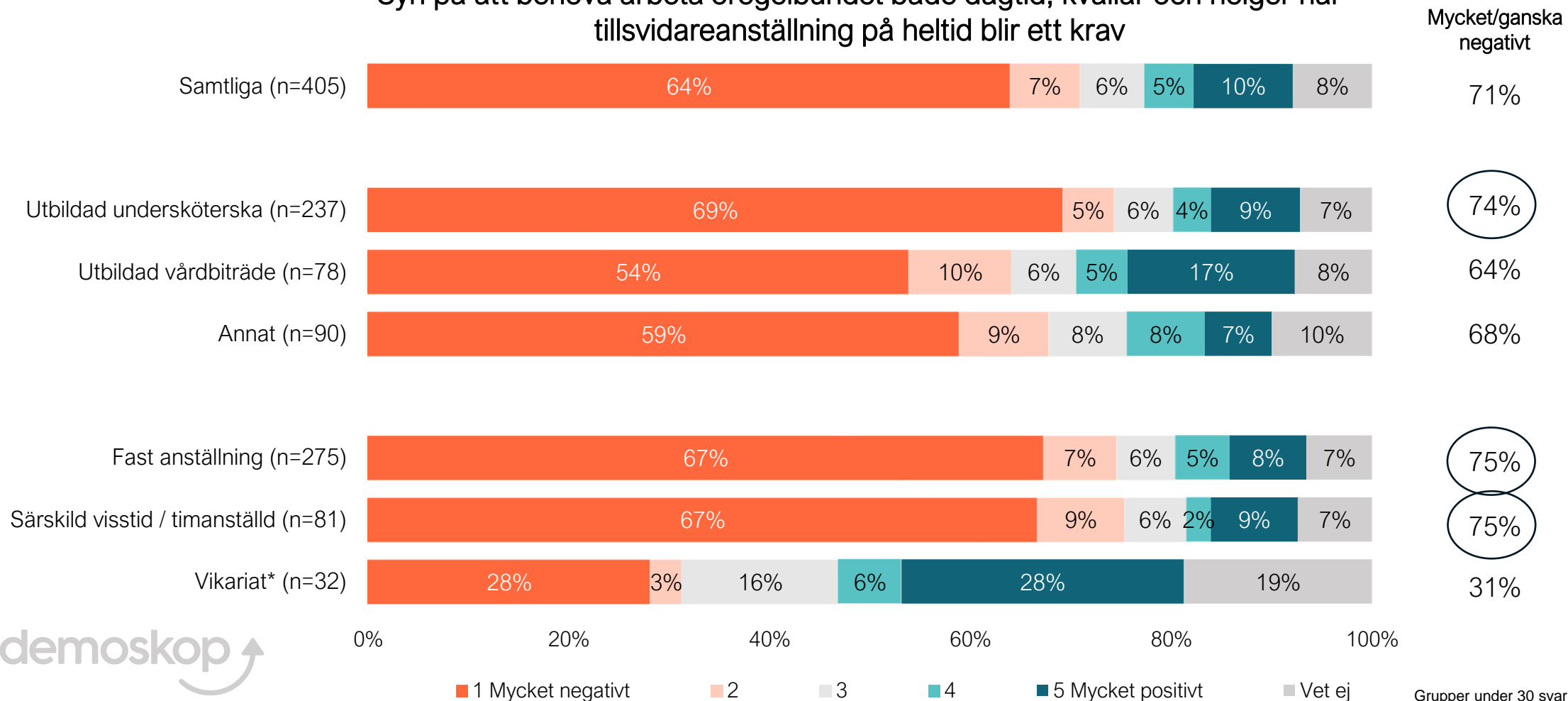
Syn på att behöva arbeta oregelbundet både dagtid, kvällar och helger när tillsvidareanställning på heltid blir ett krav

Undersköterskor är mer negativa till att arbeta oregelbundet dag/kväll och helg

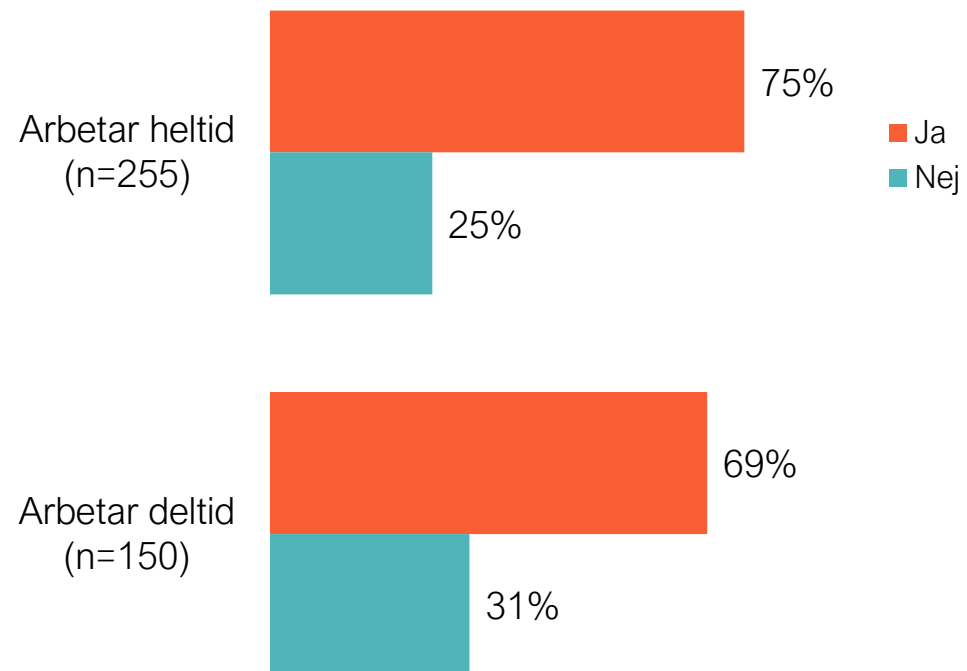
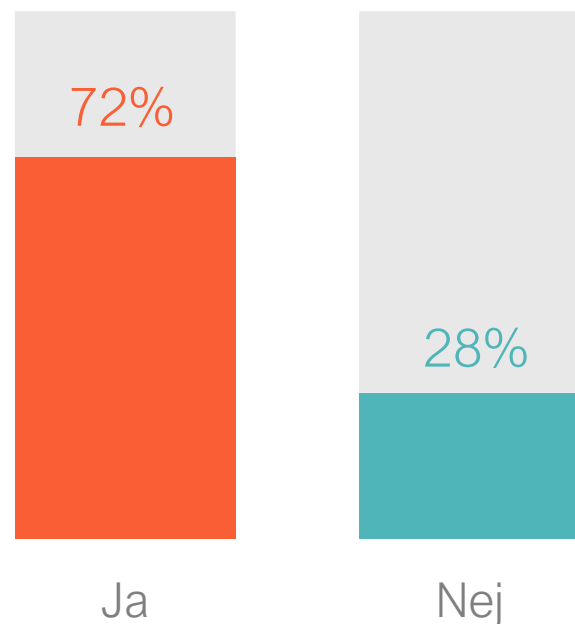
Vårdbiträden, provanställda och vikarier tenderar vara mer positiva till att behöva arbeta oregelbundet vid nya krav

Syn på att behöva arbeta oregelbundet både dagtid, kvällar och helger när tillsvidareanställning på heltid blir ett krav

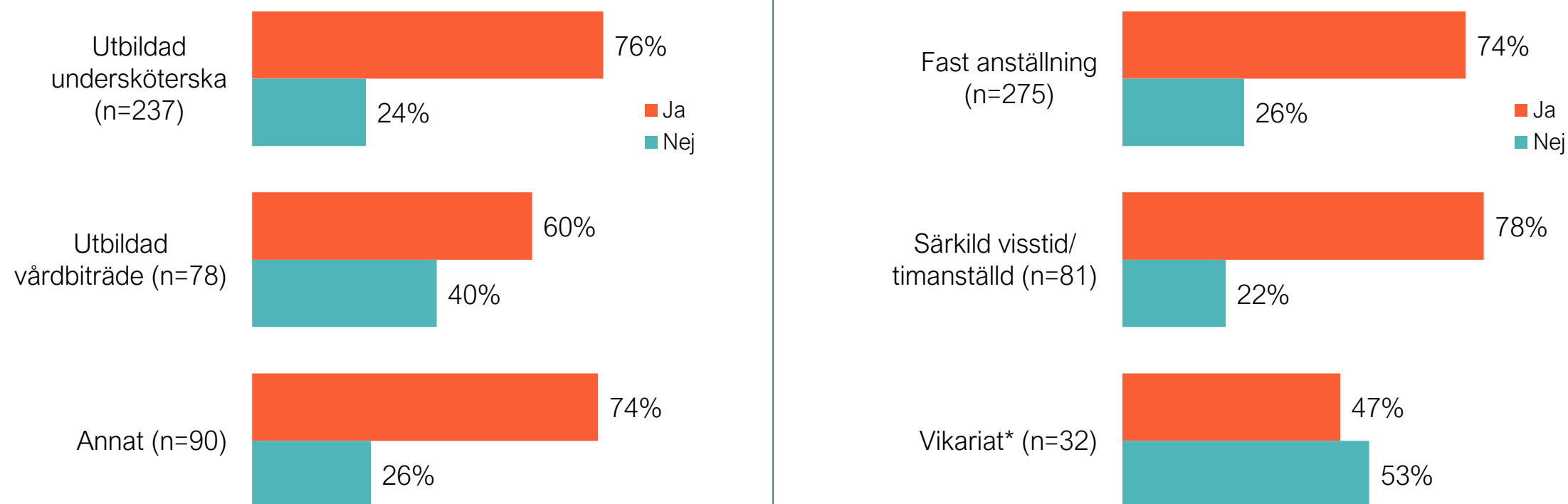
En betydande majoritet av medarbetarna behöver söka nytt jobb när krav på heltid införs

Behöva söka nytt jobb vid nya krav

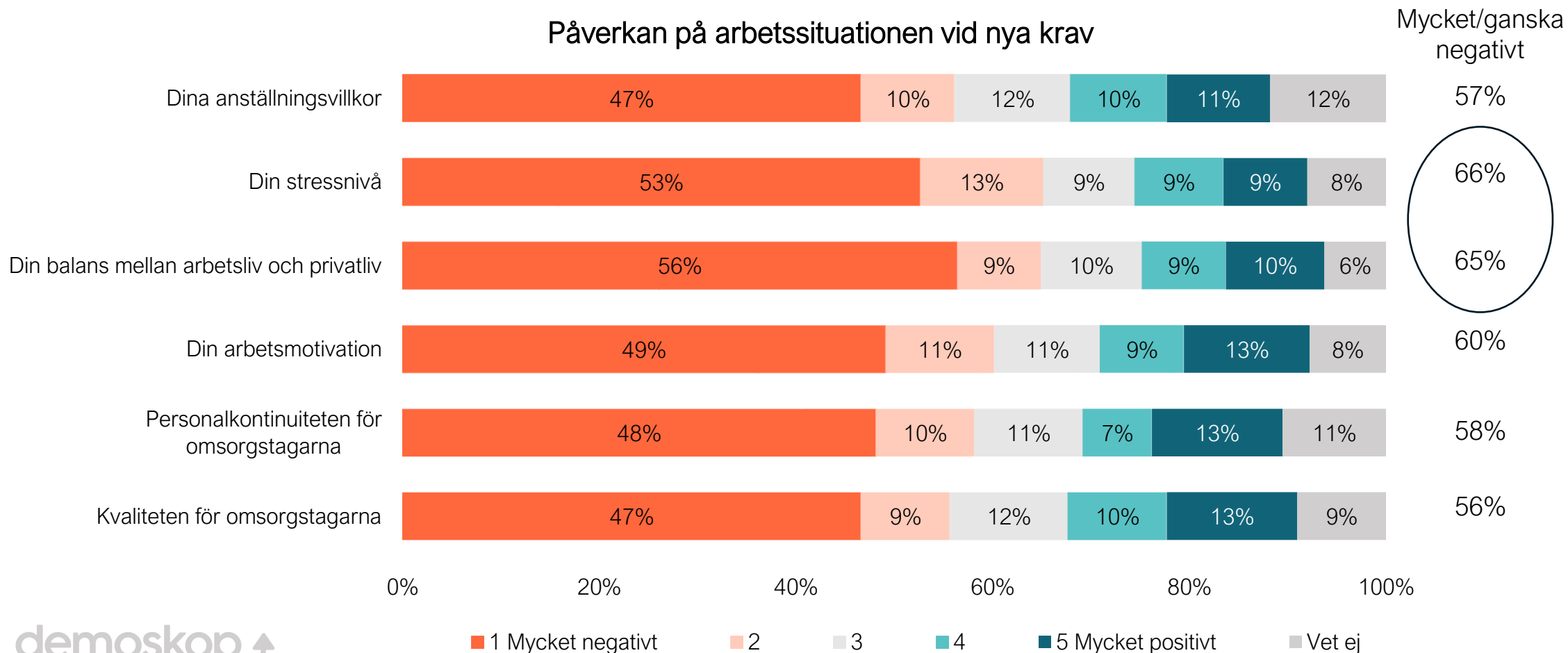

En betydande majoritet av medarbetarna behöver söka nytt jobb när krav på heltid införs

Behöva söka nytt jobb vid nya krav

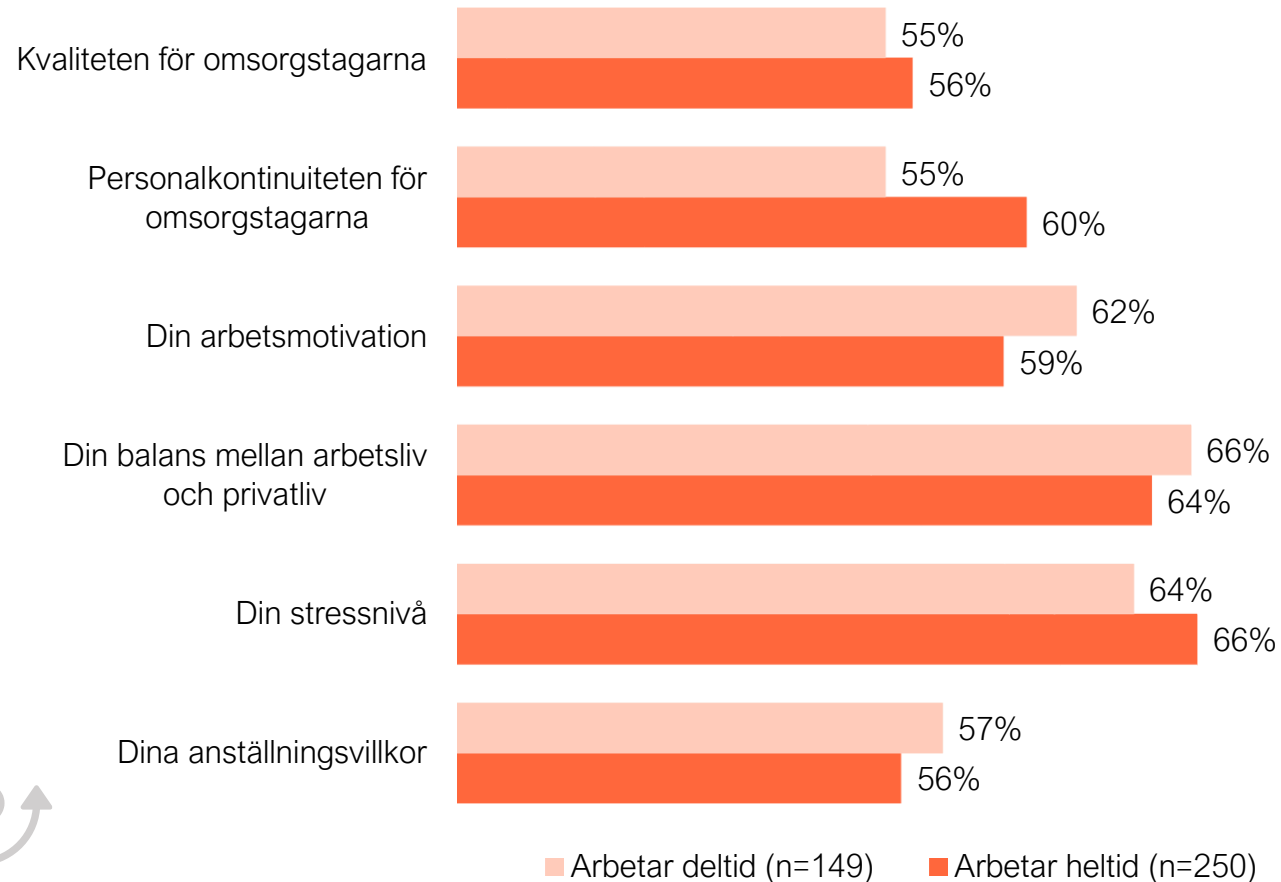

Ökad stress och en negativ påverkan på balans mellan arbetsliv och privatliv tydligaste effekterna av nya krav på heltid

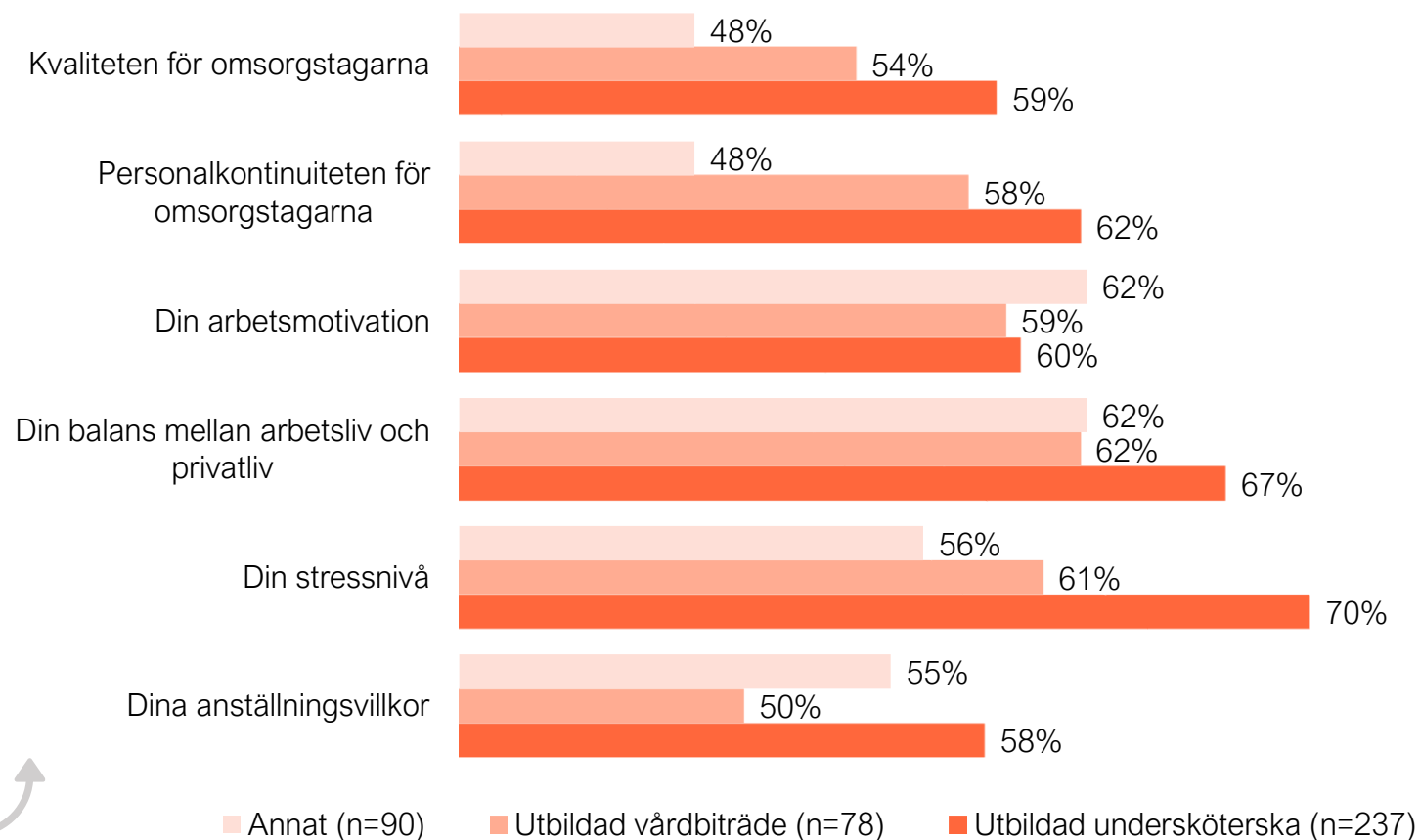
Både heltidsanställda och deltidsanställda ser en tydlig negativ påverkan på sin arbetssituation när nya krav införs – främst till sämre balans mellan arbetsliv och privatliv samt ökad stress
De heltidsanställda tror i tydligt högre utsträckning att kontinuiteten för omsorgstagarna kommer att försämrans

Påverkan på arbetssituationen vid nya krav – Hel-/Deltid Mycket + ganska negativ

Utbildade undersköterskor ser i tydligt högre utsträckning att de nya kraven kommer att påverka dem negativt!

Påverkan på arbetsituationen vid nya krav - Utbildning
Mycket + ganska negativ

Balansen, livskvalitet och stress är det som medarbetarna främst lyfter upp som effekt av nya krav

Medarbetarnas egna ord om effekten av nya krav - summering

Balansen, livskvalitet och stress är det som medarbetarna främst lyfter upp som effekt av nya krav

"Mycket negativt. I dag mår jag bra och trivs med jobbet. Jag kan komplettera jobbet och privatlivet på ett bra sätt, det gör att man gör ett bra jobb och att kunderna mår bra. Tvingas jag börja jobba kvällar och helger kommer ja inte kunna jobba kvar, då mitt liv är anpassat efter att jobba måndag o fredag som jag gör i dag."

"Med ett ord katastrof! Arbetslivet och privatlivet skulle inte fungera. Livskvalitén skulle sjunka lågt"

"Jag vill uttrycka min oro över det nya förslaget och dess påverkan på arbetsförhållandena. Att tvinga personal som idag arbetar heltid på vardagar att även arbeta kvällar och helger skapar oregelbundna arbetstider, vilket påverkar balansen mellan arbete och privatliv negativt. För de som valt att arbeta deltid under kvällar och helger innebär det dessutom att de tvingas till heltid och dagtidsarbete, vilket kan vara både opraktiskt och oönskat."

"För individer som jobbar kvällar och helger är oftast studenter som jag. Vi behöver kunna arbeta timvis och ni kommer att göra det så stressigt för de som jobbar dag att tvinga de att jobba kväll också"

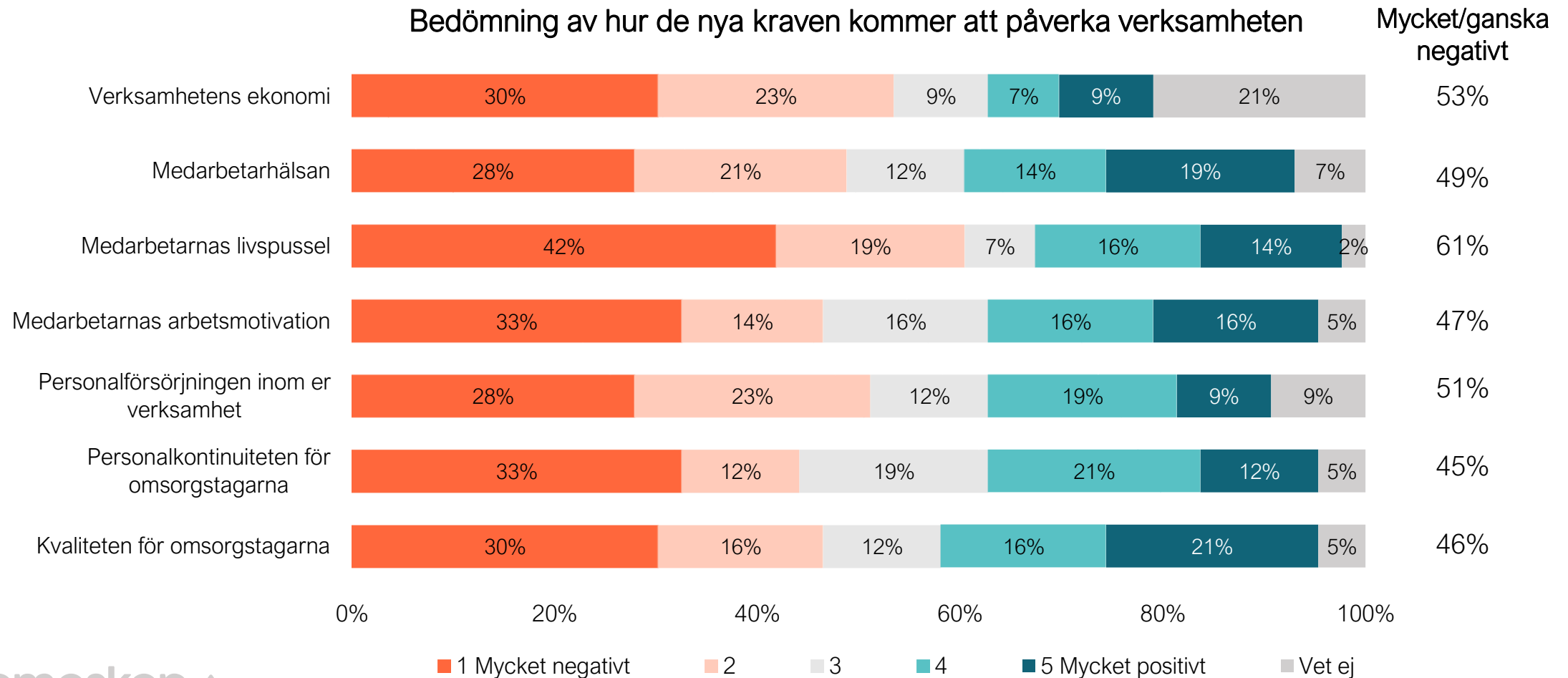
"Jag har valt att arbeta 80% kvällar då det är det jag trivs bäst med och mår bra av. Om jag skulle behöva jobba dagtid så kommer jag tvingas att söka nytt jobb"

"Jag är lite äldre och känner att jag inte kommer att orka jobba kvällar och helger Jag har gått till mina kunder i många år och vi känner varandra väl Det kommer att skapa stor oro för dem när det blir fler olika som kommer:"

"De nya kraven innebär en försämring av den redan svåra arbetsmiljön som vi utsatts för och detta i sin tur kommer påverka kvaliteten i äldreomsorgen. Det kommer leda till att personalen tvingas byta jobb och det kan också innebära en stor omställning för barnfamiljer och ett tufft privatliv"

Kapitel 3: Enhetscheferans syn på nya krav

Enhetscheferna bedömer att de nya kraven kommer att ha en betydande negativ effekt på verksamheten

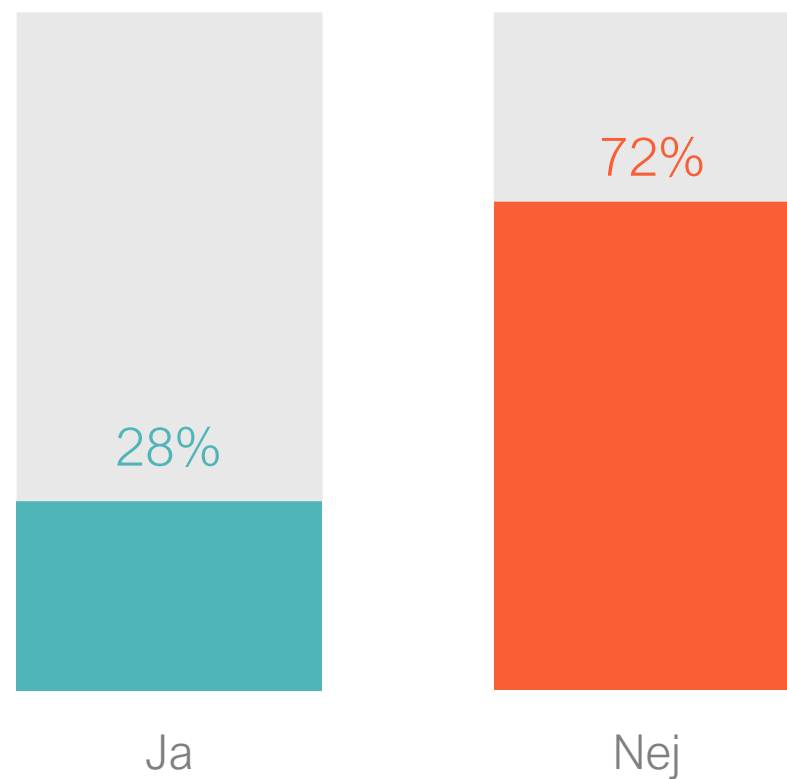
Medarbetarna bedömer att de negativa effekterna är större än enhetscheferna – det är deras arbetssituation som är ”at risk”

Bedömning av hur de nya kraven kommer att påverka verksamheten – Jmf medarbetare/enhetschefer
(Mycket/Ganska negativt)

	Medarbetare	Enhetschefer
Anställningsvillkor	56%	
Verksamhetens ekonomi		53%
Stressnivå (medarb.) / medarbetarhälsan (chef)	66%	49%
Balans arbete/privat (medarb.) / livspussel (chef)	65%	61%
Arbetsmotivation	59%	47%
Personalkontinuitet för omsorgstagarna	58%	45%
Kvaliteten för omsorgstagarna	56%	46%
Personalförsörjningen		51%

Drygt 7 av 10 enhetschefer anger att de inte kommer att klara personalförsörjningen när de nya kraven träder i kraft

Är det genomförbart att klara personalförsörjningen när de nya kraven införs

Beskriv gärna med egna ord hur du ser att kravet kommer att påverka er verksamhet, och vad du skulle behöva göra för förändringar när kravet införs:

” Förlora bra personal som valt att arbeta mån-fre för att få ihop livspusslet. Svårare med schemaläggning och planering. Svårt att möta kundernas behov och krav. Svårare vid att bemanna vid sjukfrånvaro. Finns inget positivt varken för personal, kunder el verksamheten med de nya kraven.

” Ex: studenter som jobbar extra på helgerna eller kvällar kommer inte ha denna möjligheten, ensamstående föräldrar kommer att ha jätte svårt att anpassa sin vardag PGA rullande schema.”

” Missnöjda kunder pga sämre kontinuitet. Sämre ekonomi med så stor andel fastanställda, då kundunderlaget kan variera stort till och från. Otrygg anställning för personalen av samma anledning. Vi kommer att förlora en stor mängd personal som inte vill/kan arbeta heltid eller på scheman med arbete förlagt även under kväll och helg. Det är redan nu svårt att hitta utbildad personal. Vi kommer att vara tvungna att göra om alla scheman.”

” Som det är nu är det många som har valt att arbeta måndag till fredag, dagtid och andra som har valt att arbeta kvällar och helger för att det fungerar för deras livspussel. I och med denna förändring kommer arbetsmiljön för medarbetarna bli sämre. Kontinuiteten för kunderna kommer att bli sämre. Jag hade behövt göra om nästan alla scheman för att få det att fungera.”

” Ett krav på heltidsarbete för anställda som inte önskar arbeta heltid kan leda till personalbortfall, vilket i sin tur tvingar oss att rekrytera mindre kvalificerad arbetskraft. Samtidigt innebär förändringen i kundunderlag att övertalighet kan uppstå vilket ökar risken för uppsägningar.”

” Det kommer leda till personal som säger upp sig på grund utav att personal kommer få det svårt att få ihop livspusslet med helg/kväll arbete. Vi kommer ha svårt att kunna rekrytera till vår verksamhet med dom nya kraven. Vi kommer behöva ställa om alla nuvarande scheman för att säkerställa de nya kraven.”

Summering

Sammanfattning

- 7 av 10 har en fast anställning idag, och 8 av 10 föredrar att ha en fast anställning i ett längre perspektiv.
- Majoriteten är nöjda med omfattningen av sin nuvarande anställning. 40% vill (väljer aktivt att) arbeta deltid, varav 30% redan gör det idag.
- En fördelning på ca 50% arbetar dagtid på veckodagar medan andra hälften arbetar helger, kvällar eller en mix
- De flesta är negativa till att behöva arbeta oregelbundet dag, kväll och helg – främst undersköterskor
- En betydande majoritet uppger att de kommer behöva söka nytt jobb när kraven införs
- Generellt förutspås en försämrad arbetssituation där medarbetarna främst ser risk för försämrad balans mellan arbetsliv och privatliv och ökad stress
- Även enhetscheferna ser mycket stora negativa konsekvenser för verksamheten när nya krav införs
- Över 70% av enhetscheferna bedömer att de inte kommer kunna klara personalförsörjningen efter de nya kraven

Slutsatser

- En stor andel av medarbetarna väljer aktivt mer flexibla anställningsformer för att skapa balans och utrymme för studier eller annat arbete
- Det nuvarande systemet med blandade arbetstider fungerar som ett "ekosystem" där olika gruppers behov och önskemål kompletterar varandra
- De nya kraven riskerar att leda till betydande "personalflykt"
- Arbetsmiljö och livskvalitet för medarbetarna kommer att påverkas negativt
- Verksamheternas stabilitet och kontinuitet hotas
- Enhetschefer ser stora praktiska problem med implementeringen
- Kvaliteten i vården riskerar att försämrans på grund av ökad personalomsättning
- Kompetensförsörjningen kommer att försvåras väsentligt

Förslag på rekommendationer (som Almega bör lyfta fram)

- De omfattande negativa konsekvenserna för personalens arbetsmiljö och privatliv
 - Risken för kompetensflykt och svårigheter att rekrytera ny personal
 - Försämrade kontinuitet och vårdkvalitet för omsorgstagarna
 - Verksamheternas praktiska svårigheter att uppfylla kraven som i sin tur påverkar både personal och omsorgstagare
 - Behovet av flexibilitet för att kunna behålla personal som av olika skäl inte kan/vill arbeta heltid
 - Vikten av att ta hänsyn till både verksamhetens och personalens behov vid utformning av arbetskrav för att upprätthålla en bra arbetsmiljö och en bra vårdstandard
-
- Yrket urholkas och tappar attraktivitet
 - Försämrade medarbetarhälsa
 - Försämrade vårdstandard